

Datum **8 juli 2021** Gemeenteraden Blaricum, Eemnes, Gooise Meren,
Kenmerk **21.0004564** Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren
Inlichtingen **H. Uneken**
Telefoon **(06) 227 37 544**
Onderwerp **Reactie op zienswijzen P&C
stukken Regio Gooi en
Vechtstreek**

Geachte dames, heren,

De gemeenteraden Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren hebben een zienswijze ingediend op de P&C stukken van de Regio Gooi en Vechtstreek. Wij hebben de raadsvergaderingen gevolgd en waarderen de betrokkenheid van de gemeenteraden bij de regionale samenwerking.

Wij hebben zienswijze gevraagd op drie voorstellen:

1. Resultaatbestemming 2020
2. Begrotingswijzigingen 2021
3. Regiobegroting 2022 – 2025

De gemeenteraden hebben geen zienswijze ingediend op de resultaatbestemming 2020 en begrotingswijzigingen 2021. Wij zijn blij met het brede draagvlak voor de resultaatbestemming en de plannen voor 2021. De resultaatbestemming en begrotingswijzigingen hebben wij vastgesteld.

De gemeenteraden hebben zienswijzen ingediend op de Regiobegroting 2022 – 2025¹. De formulering van de zienswijzen is verschillend. De boodschap is dat niet. Op twee onderdelen vragen de gemeenteraden ons de ingezette koers bij te stellen: de regioconservator en de GAD. Wij stellen onze koers bij en hebben daarbij gezocht naar een optimale balans tussen de kwaliteit van dienstverlening, de kosten voor gemeenten en de winst voor milieu en maatschappij. Onderstaand lichten wij onze reactie op de zienswijzen en de besluitvorming toe.

Zienswijzen

Regioconservator

Blaricum	Eemnes	Gooise Meren	Hilversum	Huizen	Laren	Wijdmeren
V		V	V	V	V	V

Zienswijzen

De gemeenten vragen de bezuiniging op de regioconservator à € 50.000 niet door te voeren. Laren en Blaricum verbinden hier de voorwaarde aan dat alle gemeenten bijdragen aan de regioconservator. De

¹ Weesp (bestuurlijke fusie Amsterdam) en Eemnes (partiële deelneming) hebben geen zienswijze ingediend.

andere gemeenten hebben deze voorwaarde niet opgenomen. Huizen vraagt de Regio te onderzoeken in hoeverre de nadelige financiële effecten opgevangen kunnen worden in de begroting.

Reactie

Wij constateren dat er bij geen enkele gemeente draagvlak is voor de bezuiniging op de regioconservator en voeren deze bezuiniging daarom niet uit. Bij de totstandkoming van de begroting heeft de Regio samen met de gemeenten uitgebreid onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om te bezuinigen. Wij constateren dat de Regio een zeer substantiële bijdrage levert en dat meer bezuinigen niet mogelijk is. Het niet doorvoeren van de bezuiniging op de regioconservator heeft daarom gevolg voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage aan de Regio.

Gemeentelijke bijdrage regioconservator (voorziening zonder Weesp, zonder Eemnes)

Gemeente	Inwoners	Gemeentelijke bijdrage
Blaricum	11.540	2.431
Eemnes		
Gooise Meren	58.055	12.230
Hilversum	90.831	19.135
Huizen	41.273	8.695
Laren	11.280	2.376
Weesp*		
Wijdmeren	24.358	5.132
Regio	237.337	50.000

* Heeft de intentie geuit om inzet van de regioconservator voor Weesp te continueren

Inzameling huishoudelijk afval (programma GAD)

Blaricum	Eemnes	Gooise Meren	Hilversum	Huizen	Laren	Wijdmeren
V		V	V	V	V	V

Zienswijze

Gemeenten zijn voornamelijk bezorgd over de verlaging van de kwaliteit van dienstverlening van de GAD en de impact bij de verenigingen. Bij de papierinzameling is er zorg over het verlies aan inkomsten van de stichtingen en verenigingen. Verder zijn er zorgen over bijplaatsingen door verlaging van de frequentie van restafval, tarifiering van puin- en bouwafval en verkorten van de openingstijden van de scheidingsstations.

Samengevat hebben de gemeenten de volgende gedeelde zorgen geuit:

- Stankoverlast in de zomer door schrappen wekelijkse inzameling GFT.
- Negatieve effecten van de aanpassing inzamelfrequentie restafval en pmd.
- Financiële impact op de verenigingen bij optimalisering van de papierinzameling.
- Negatieve effecten door het verkorten van de openingstijden van de scheidingsstations.

Reactie

De zienswijzen van de gemeenteraden zijn voor ons aanleiding het maatregelenpakket GAD te heroverwegen. Daarbij zoeken wij naar het optimum tussen kwaliteit van dienstverlening voor de inwoner, voldoende winst voor het milieu en aanvaardbare kosten voor gemeenten. Het is van belang om de maatregelen in samenhang met elkaar te beschouwen. Onderstaand lichten wij onze aanpassingen toe.

1. Optimaliseren inzamelwijze & -frequenties

Voor 2022 passen wij de inzamelfrequenties van het huishoudelijk afval als volgt aan:

- Restafval naar tweewekelijks
- Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT) naar tweewekelijks
- Plastic-, Metalen- en Drankverpakkingen (PMD) blijft op huidige driewekelijkse frequentie
- Oud Papier en Karton (OPK) naar vierwekelijks overdag

Door het handhaven van één frequentie voor GFT gedurende het gehele jaar wordt het mogelijk een groot deel van de besparing alsnog te realiseren. De frequentie van de inzameling van het restafval verhogen wij van driewekelijks naar tweewekelijks en het restafval zamelen wij alternerend met het GFT in. In de zomerperiode kunnen inwoners dan wekelijks hun GFT stankafval kwijt. Met deze aanpassing komen wij ook tegemoet aan de behoefte aan vaker restafval ophalen voor onder meer luiers en incontinentie materialen. Bijkomend voordeel is dat bij een eventuele keuze voor nascheiding in 2023 of 2026 de inzamelfrequenties niet meer aangepast hoeven te worden. Kanttekening is dat wij verwachten dat het scheidingspercentage afneemt, waardoor de hoeveelheid restafval toeneemt. Deze bijstelling van het VANG-beleid leidt tot hogere verwerkingskosten en belasting voor het verbranden van restafval. Bij invoering van deze aanpassingen is flankerend beleid nodig op het gebied van communicatie, handhaving en gedragsbeïnvloeding.

Vooropgesteld is de inzet van de stichtingen en verenigingen zeer waardevol. De laatste jaren is de hoeveelheid papier en voornamelijk kartonnen verpakkingen enorm toegenomen. Vanwege deze toename loopt de vrijwillige papierinzameling tegen de grenzen aan. Dit heeft invloed op de kwaliteit van dienstverlening. De inzet van vrijwilligers staat onder druk en ook de Arbo veiligheid van vrijwilligers als belader achter een vuilniswagen vraagt aandacht. Aanpassing van de inzameling van oud papier en karton is noodzakelijk. Een vierwekelijks professionele papierinzameling overdag maakt een efficiënte en veilige inzet van mens en materieel mogelijk. Dit geeft ons de benodigde flexibiliteit om de groei van oud papier en karton op te vangen.

Verenigingen hebben lange tijd hun bijdrage geleverd. Om te zorgen voor een toekomstbestendige inzameling van oud papier en karton breken wij nu met deze traditie. Wij zijn ons bewust van de (financiële) impact op de verenigingen en gaan daarom uit van een overgangperiode van maximaal 3 jaar. Uitgangspunt is dat de financiële bijdrage aan de verenigingen voor deze periode gehandhaafd blijft, zodat er voldoende ruimte is om de vereniging op de transitie voor te bereiden. In deze periode gaan wij aan de slag met de verenigingen en de gemeenten om te komen tot een alternatieve inzet van de vrijwilligers voor verenigingen. Hierbij zoeken wij aansluiting met de nieuwe grondstoffenvisie. Te denken valt aan zwerfafval ruimen, schoonmaken inzamelvoorzieningen, educatie op scholen of inzamelacties organiseren van bijvoorbeeld elektrische apparaten.

2. Tariferen ophalen grof huishoudelijk afval

In de begroting is gerekend met een ophaaltarief van € 15 per keer per kuub voor grof huishoudelijk afval en tuinafval. Landelijk hanteren gemeenten hogere tarieven. Doordat wij de openingstijden van de scheidingsstations niet verkorten (maatregel 4), lopen de gemeenten daar een extra opbrengst van € 200.000 per jaar mis. Dit verlies compenseren wij door het ophaaltarief van grof huishoudelijk afval te verhogen naar € 22,50 per keer per kuub. Met dit tarief zitten wij ongeveer op het landelijke gemiddelde.

3. Tariferen storten puin/bouwafval op scheidingsstations

In de ontwerp begroting gingen wij uit van een jaarlijkse extra inkomst van € 50.000 als gevolg van het tariferen van het storten van puin- en bouwafval op de scheidingsstations. Wij verhogen de extra inkomsten om daarmee de gemiste opbrengst van de openingstijden van de scheidingsstations te compenseren. Wij vinden dit redelijk, omdat de inzameling van puin- en bouwafval gezien mag worden als

een extra service voor inwoners die hun huis verbouwen. Net als veel andere gemeenten vinden wij het redelijk hen een redelijke bijdrage in de kosten te vragen voor deze extra service.

4. Beperken openingstijden scheidingsstations (openingsdagen en venstertijden)

De zienswijzen van de gemeenten geven het spanningsveld tussen kortere openingstijden en hogere tarieven weer. De gemeenten geven voorkeur aan het vasthouden van de huidige openingstijden. Dat nemen wij over. Wij schrappen de verkorting van de openingstijden. Dit dekken wij door middel van een hoger tarief voor het ophalen van grof huishoudelijk afval en puin/bouwafval (maatregel 2 en 3).

5. Stoppen met gratis PMD zakken

Deze maatregel handhaven wij, omdat er voor de inwoner voldoende alternatieven voorhanden zijn.

6. Terugbrengen inzet toezicht en handhaving

Deze maatregel handhaven wij. Gelet op het tarifieren van het grof huishoudelijk en bouwafval en het risico van afvaldumping, vinden wij het niet verstandig de inzet van toezicht en handhaving verder terug te brengen.

7. Strategische huisvesting GAD (herontwikkeling Crailo, Hoofthaan, Loodijk)

Deze maatregel handhaven wij.

8. Verhogen gemeentelijke bijdrage (stijging p.m. +5%)

Onderstaand treft u een eerste prognose van het financieel effect van de aanpassing van het GAD maatregelenpakket.

Prognose structureel financieel effect bijstelling GAD maatregelen		Begroting	Bijstelling	Verschil
1	Optimaliseren inzamelwijze & –frequenties	1.150.000	830.000	320.000
1a	Compensatie verenigingen	0	-262.500	262.500
2	Tarifieren grof huishoudelijk afval	265.000	300.000	-35.000
3	Tarifieren puin/bouwafval	50.000	150.000	-100.000
4	Beperken openingstijden scheidingsstations	200.000	0	200.000
5	Stoppen met PMD zakken	75.000	75.000	0
6	Terugbrengen inzet toezicht en handhaving	80.000	80.000	0
7	Strategische huisvesting GAD	100.000	100.000	0
8	Structureel voordeel op aanbesteding textiel	0	150.000	-150.000
9	Structurele verhoging gemeentelijke bijdrage	1.293.136	1.790.636	-497.500
Prognose totaal		3.213.136	3.213.136	0

Er is een geprognostiseerd structureel tekort van € 647.500 als gevolg van de aanpassing van het maatregelenpakket. Gedurende de zienswijzeprocedure hebben wij een aanbesteding voor de inzameling en verwerking van textiel afgerond, waarbij is ingestoken op een zo hoog mogelijk opbrengst. In onze ontwerp begroting gingen wij uit van een kostenpost van € 150.000. Op basis van de gunning verwachten wij deze kosten niet te maken. Dit leidt tot een aanpassing van de begroting met € 150.000. Wij zijn voornemens om het restant van het verschil à € 497.500 (€ 647.500 minus € 150.000) te verwerken door een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan de GAD. De tijdelijke verhoging van de gemeentelijke bijdrage is in bovenstaande tabel niet meegenomen, omdat deze geen structureel financieel effect heeft. Het gaat in deze tabel om een eerste prognose en nog geen definitieve bijstelling van de begroting. De definitieve bijstelling op basis van de zienswijzen verwachten wij dit najaar vast te stellen (zie paragraaf besluitvorming).

Met dit aangepaste GAD maatregelenpakket hebben wij naar een optimaal evenwicht gezocht tussen dienstverlening, milieu en kosten. Naar aanleiding van de zienswijzen brengen wij nu hogere kosten in rekening, waarvoor inwoners goede dienstverlening terug krijgen. Vergeleken met de regio's om ons heen doen wij het vanuit financieel oogpunt nog steeds erg goed. Zowel ten aanzien van de hoogte van de bijdrage van huishoudens per jaar, als qua stijging van de gemeentebijdrage GAD.

Besluitvorming

Begrotingswijziging

Met deze aanpassingen komen wij grotendeels tegemoet aan de zienswijzen van de gemeenten en de noodzaak om te bezuinigen op de gemeentelijke bijdrage. Wij verwerken de aanpassingen door middel van een begrotingswijziging. De gepresenteerde cijfers in deze brief kunnen nog worden bijgesteld in deze begrotingswijziging. Het algemeen bestuur verwacht de begrotingswijziging uiterlijk 7 oktober 2021 vast te stellen. Na vaststelling informeren wij de gemeenteraden over de bijgestelde begroting.

Provincie

Uiterlijk 1 augustus 2021 moeten wij de provincie informeren over de Regiobegroting. Wij sturen de provincie een afschrift van de Regiobegroting, deze brief en informeren hen over de bijstelling van de Regiobegroting naar aanleiding van de zienswijzen van de gemeenteraden.

Voor inwoners, met gemeenten

Met het opvangen van het wegvallen van de gemeentebijdrage Weesp en het aangepaste maatregelenpakket levert de Regio een zeer substantiële bijdrage aan het financieel gezond krijgen van de gemeentefinanciën. Meer bezuinigen is niet mogelijk wegens te hoge frictiekosten voor gemeenten en niet gewenst wegens te grote achteruitgang in de kwaliteit van dienstverlening voor onze inwoners. Nu is het tijd om met elkaar de schouders eronder te zetten en te zorgen dat onze inwoners gebruik kunnen blijven maken van goede gezamenlijke dienstverlening tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

Moedig voorwaarts: voor inwoners, met gemeenten.

Met vriendelijke groet,

Alexander Luijten
Plaatsvervangend Regiovoorzitter